

Harran İlahiyat Dergisi | Harran İlahiyat Journal

مجلة إلهيات حران

Sayı/Issue: 52, Aralık/December 2024

ISSN 2791-6812

Kapsam Spoce	Dinî Araştırmalar Religious Studies
Periyot Period	Yılda 2 Sayı, 15 Haziran & 15 Aralık Biannaul, 15 June & 15 December
Yıl Year	30
Yayıncı Publisher	Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Harran University Faculty of Theology
Önceki İsim Previous Title	Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Journal of Harran University Faculty of Theology
Önceki ISSN Previous ISSN	1303-2054 2564-7741 (Online)
Eski Adla Çıkan Sayılar Issues Publihed with Previous Title	Yıllar 1995-2020 Sayılar 1-44 Years Issues
Dizinleme Bilgileri Indexing	TR Dizin, Başlangıç 2018 (Sayı 38) TR Index, Starting 2018 (Issue 38)
İletişim Contact	Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Osmanbey Kampüsü / Şanlıurfa hij@harran.edu.tr, Tel: +90 414 318 3454
Web	https://dergipark.org.tr/tr/pub/hij

Harran İlahiyat Dergisinde yayımlanan yazıların tüm içerik sorumluluğu yazarlarına aittir.

All the responsibility for the content of the papers published in The Harran İlahiyat Journal belongs to the authors.

Harran İlahiyat Dergisi Creative Commons Atıf-Gayri Ticari-Aynı Lisansla Paylaş 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

Harran İlahiyat Journal is licensed by Creative Commons Attribution-Non-Commercial-No Derivatives 4.0 (CC BY) licence.

Harran İlahiyat Dergisi

Sahibi / Owner

Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Adına Dekan: Prof. Dr. Celil ABUZAR

Editör / Editor in Chief

Dr. Öğr. Üyesi Selim YILMAZ

Yazı İşleri Müdürü / Managing Editor

Dr. Öğr. Üyesi Selim YILMAZ

Mizanpaj / Layout

Arş. Gör. Coşkun BORSBUĞA

Alan Editörleri / Field Editors

Doç. Dr. Fatma ÇAKMAK

Arş. Gör. Dr. İbrahim AKÇA

Dr. Öğr. Üyesi Abdulhakim ÖNEL

Arş. Gör. Abdulkaki ÇİFTÇİ

Dr. Öğr. Üyesi Emine BAĞMANCI

Arş. Gör. Coşkun BORSBUĞA

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emin ÇİFTÇİ

Arş. Gör. Fatih AKYOLCU

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Fatih KAYAN

Arş. Gör. Fatma UYANIKOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa HAMURLU

Arş. Gör. Havva İslam ÇELİK

Dr. Öğr. Üyesi Orhan AYAZ

Arş. Gör. Mehmet Nurullah AYDIN

Öğr. Gör. M. Haşim AKSU

Arş. Gör. Mahmut SABUNCU

Öğr. Gör. Mustafa Said DİLEK

Arş. Gör. Mustafa AYDIN

Dil Editörü / Language Editor

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Kartal

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Abdolvahap YILDIZ (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Prof. Dr. Ahmet GÜNDÜZ (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Prof. Dr. Asım YAPICI (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)

Prof. Dr. Celil ABUZAR (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Prof. Dr. Hikmet AKDEMİR (Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Prof. Dr. Mahmut ÖZTÜRK (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Prof. Dr. Ramazan ALTINTAŞ (Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN (Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Doç. Dr. Fatma ÇAKMAK (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Doç. Dr. Mehmet Cüneyt GÖKÇE (Mardin Artuklu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Doç. Dr. Ömer SABUNCU (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah KARTAL (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Dr. Öğr. Üyesi Mahmoud MASRİ (FSM Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi)

Dr. Öğr. Üyesi Selim YILMAZ (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Dr. Abdullah SAHRAVİ (Setif 2 Üniversitesi, Cezayir)

Dr. Daham HASNEYANİ (Hurra Üniversitesi, Irak)

Dr. Selahaddin ARKADAN (Haliç Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Kuveyt)

Danışma Kurulu / Advisory Board
Prof. Dr. Adem APAK, Uludağ Üniversitesi, İslâm Tarihi
Prof. Dr. Adnan DEMİRCAN, İstanbul Üniversitesi, İslâm Tarihi
Prof. Dr. Atilla YARGICI, Harran Üniversitesi, Tefsir
Prof. Dr. Baki ADAM, Ankara Üniversitesi, Dinler Tarihi
Prof. Dr. Enbiya YILDIRIM, Ankara Üniversitesi, Hadis
Prof. Dr. Hikmet AKDEMİR, Hitit Üniversitesi, Tefsir
Prof. Dr. İbrahim COŞKUN, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Kelam
Prof. Dr. İdris ŞENGÜL, Ankara Üniversitesi, Tefsir
Prof. Dr. İlhan KUTLUER, Marmara Üniversitesi, İslâm Felsefesi
Prof. Dr. Mehmet KATAR, Ankara Üniversitesi, Dinler Tarihi
Prof. Dr. Musa YILDIZ, Gazi Üniversitesi, Arap Dili Eğitimi
Prof. Dr. Müfit Selim SARUHAN, Ankara Üniversitesi, İslâm Felsefesi
Prof. Dr. Ramazan ALTINTAŞ, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Kelâm
Prof. Dr. Recai DOĞAN, Ankara Üniversitesi, Din Eğitimi
Prof. Dr. Selçuk COŞKUN, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Hadis
Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN, Kocaeli Üniversitesi, Hadis
Prof. Dr. Şaban ÖZ, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İslâm Tarihi
Prof. Dr. Yunus Emre GÖRDÜK, Balıkesir Üniversitesi, Tefsir
Dr. Öğr. Üyesi Mahmoud MASRİ, FSM Üniversitesi, Hadis

Harran İlahiyat Dergisi, atıf ve kaynakça yazımında İsnad Atıf Sistemi'ni kullanmaktadır.
Detaylı bilgiye aşağıdaki bağlantıdan ulaşabilirsiniz.

<http://www.isnadsistemi.org>

İÇİNDEKİLER

Editörden / From the EditorVI

Dr. Öğr. Üyesi Selim YILMAZ

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH ARTICLES

Cerîde-i Sûfiyye'nin İlk Başyazarı: Mesnevîhan Ali Fuad Efendi / The First Editor-in-Chief of Jarîda-i Sûfiyya: Mathnawîhân Ali Fuad Efendi.....1-25

Dr. Öğr. Üyesi Abdulrahman ACER

Ebü'l-Fadl el-Huzâî ve el-Müntehâ isimli Eseri / Abû al-Faḍl al-Khuzā'î and His Work Entitled al-Muntahâ.....26-41

Öğr. Gör. Ahmet KILIÇ – Doç. Dr. Nesrişah SAYLAN

İlahiyat Fakültelerinde Mesleki Din Öğretiminin Sorunlu Alanları ve İyileştirmeye Dair Bazı Öneriler / Problematic Areas of Vocational Religious Education in Faculties of Theology and Some Suggestions for Improvement.....42-69

Hatice KALENCİ – Doç. Dr. Turgay GÜNDÜZ

İlhanlı Devleti'nde İstikrarsızlık Dönemi: Arpa ve Musa Hanlar / The Period of Instability in the Ilkhanid State: Arpa and Mūsā Khāns.....70-82

Dr. Öğr. Üyesi Efe DURMUŞ

Kur'ân'ın Dinamikliğine ve İşlevselliğine Delalet Eden Özellikleri / The Characteristics of the Qur'ân Indicating Its Dynamism and Functionality.....83-104

Dr. Öğr. Üyesi Halil İbrahim AYDIN - Doç. Dr. M. Sami ÇÖLLÜOĞLU

Kevnî Ayetlerin Yorumunda Bilimsel Tefsirin Rolü / The Role of Scientific Exegesis in The Interpretation of Cosmic Verses.....105-123

Öğr. Gör. Adem MİDİLLİ – Prof. Dr. Atilla YARGICI

Tesviyeyi Nefyeden Ayetlerde Diyalektik Sorgulama / Dialectical Interrogation in Verses That Deny Equating..... 124-146

Dr. Öğr. Üyesi Cengiz GÜNEŞ

Câhiliyye Dönemi Kadın Şairi Hırnık Bint Bedr ve Şiirleri: Tematik ve Retorik Bir İnceleme/ The Female Poet of the Jâhiliyya Period Kharniq bint Badr and Her Poetry: A Thematic and Rhetorical Analysis.....147-169

Dr. Öğr. Üyesi Nurullah ORUÇ

et-Teysîr fi't-Tefsîr'in Dâru'l-Lübâb Neşrindeki Selefî Düşünceyi Yansıtan Ömer en-Nesefî Eleştirileri / Criticisms of 'Umar al-Nasafî Reflecting Salafist Thought in al-Taysîr fî al-Tafsîr Published by Dâr al-Lubâb170-189

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet ÇOL – Prof. Dr. Remzi KAYA

Mehmet Akif İnan'ın Medeniyet Tasavvurunda Din ve Aydın Sorununun Önemi / The Importance of the Problem of Religion and Intellectuals in Mehmet Akif İnan's Thought of Civilization.....190-210

Prof. Dr. Mehmet DEMİRTAŞ

التعابير الاصطلاحية في لغة الإعلام. دراسة تقابلية بين العربية والتركية / Medya Dilinde Deyimsel İfadeler: Arapça - Türkçe Karşılaştırmalı İnceleme / Idiomatic Expressions in Media Language: A Comparative Study of Arabic and Turkish.....211-233

Dr. Öğr. Üyesi Ahmed Mahmoud Zakaria TAWFIK

Filistin'de Basının Oluşması ve Yahudi Göçlerine (Aliya) İlk Tepkiler (1908-1914) / The Emergence of the Press in Palestine and Initial Reactions to Jewish Immigration ('Aliyah) (1908-1914).....234-248

Öğr. Gör. Abdulkadir KARACADAĞ – Prof. Dr. Eyyüp TANRIVERDİ

Pamukkale Üniversitesi İslâmî İlimler Enstitüsü Kütüphanesi'nde Bulunan Tefsirle İlgili Yazma Eserlerin Tavsif ve Tanıtımı / Describing and Publicising Manuscripts Related to Tafsîr in the Library of the Institute of Islamic Sciences at Pamukkale University.....249-274

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Cihad BAKKAL

İmam Gazzâlî ve Siyaset Felsefesi / Imam Gazzali And Political Philosophy.....275-297

Dr. Öğr. Üyesi Sami ŞEKEROĞLU

Modern Dönem Arap Şairlerden Nedret Haddâd'ın Şiirlerinde Psikolojik Boyut/ Psychological Aspects of the Poems of the Modern Arabian Poet Nadra Haddâd....298-317

Dr. Öğr. Üyesi Hafel ALYOUENS – Doç. Dr. Mehmet Nafi ARSLAN

İ'câzın Bir Tezâhürü Olarak Kur'ân Seslerinin Mâna İle Uyumu / The Harmony Between the Qur'anic Sounds and Meanings as an Indication of I'jâz.....318-341

Dr. Öğr. Üyesi Sait BOSAT

EDİTÖRDEN

Harran İlahiyat Dergisi, 52. sayısı ile kıymetli okurlar ve değerli araştırmacıların huzuruna çıkmıştır. Dergimizi tercih ederek çalışmalarını gönderen kıymetli yazarlarımıza, fedakârlık yaparak hakemlik talebimizi kabul eden hocalarımıza ve editör kuruluna teşekkür ediyorum.

Bu yayın döneminde 37 makale işleme alınarak 16 makale yayıma kabul edilmiştir. Hakem değerlendirmeleri sonucunda yayınlanması uygun görülmeyen makalelerin süreçleri reddedilmek suretiyle sonlandırılmıştır. Bazı makalelerin ise hakem değerlendirme süreçleri devam etmektedir.

İlahiyat camiasındaki araştırmacı sayısından kaynaklanıyor olacak ki son dönemlerde Tefsir/Kıraat ile Arap Dili ve Belagati alanlarında dergimize gelen makalelerin sayısında ciddi bir artış göze çarpmaktadır. Aynı alanlardan bir dönem içinde çok sayıda makalenin gelmesi, hakem süreci açısından bizi zorlamaktadır. Arapça olarak gelen makalelerin dergimizdeki %20 dil kotasının üstünde yer alması ve değerlendirme sürecinde hakem bulmakta yaşanan sıkıntılar sebebiyle bazı makaleler, yazarlarına iade edildi. Dil kotasından dolayı iade edilen makalelerin yazarlarından özür dileyerek bu durumu anlayışla karşılamalarını temenni ediyoruz. Hakem bulmada yaşanan sıkıntıları da göz önünde bulundurarak bundan sonraki süreçte makalelerin bilim dalları dikkate alınacaktır. Aynı bilim dalında çok sayıda makale gelmesi durumunda yazarlara değerlendirme sürecinin uzayabileceği veya değerlendirmenin diğer sayıya kalabileceği hatırlatılacaktır. Bu vesileyle Tefsir, Kıraat, Arap Dili ve Belagati alanlarındaki rağbetin, diğer bilim dalları için de gösterilmesini beklediğimizi belirtmek isterim.

Kıymetli okurlar;

Aralık 2023 ve Haziran 2024 sayımızı çıkarırken Filistin’de zulüm vardı. Zulmün şiddetinin artarak devam ettiğini, terör devletinin Filistin halkına karşı işlediği insanlık suçuna karşı somut bir adımın henüz atılmadığını üzülenek müşahade etmekteyiz. İslam Dünyası ve insanlık, bu katliamı kanıksamış görünmektedir ki 435 gündür ki Filistin halkını rahatlatacak bir gelişme yaşanmamıştır. İslam coğrafyasının bir parçası olan Filistin halkının kaderine terk edilmemesi gerektiğini tekraren vurguluyoruz.

Yıllarca baskı ve şiddete maruz kalan, son 13 yıldır ki iç savaş sebebiyle kimi Suriye’de kimi de vatanlarına hasret farklı coğrafyalarda yaşam mücadelesi veren Suriye vatandaşlarını, hürriyetlerine kavuşmaları vesilesiyle tebrik ediyorum. Müslüman kardeşinin sevinciyle bizi sevindiren Rabbimize hamd olsun. Aynı hürriyet sevincinin Filistin halkına da nasip olmasını Allah Teâlâ’dan niyaz ediyorum.

Ülkemizde geçirdikleri zaman diliminde Asr-ı Saadet’teki gibi muhacirlere hakkıyla ensar olamadık belki. Bunun mahcubiyetini yaşamakla birlikte bu süreçte Suriye vatandaşları için şahsi ve kurumsal pek çok fedakârlığın yapıldığını görmek, toplum olarak bu imtihanın üstesinden geldiğimizi göstermektedir. Komşuluk ve kardeşlik hukukumuzun bir gereği olarak bundan sonraki süreçte de Suriye halkına destek olmak gerekmektedir. Bu vesileyle Suriye halkının “adalet” ilkesi çerçevesinde yaşanabilir idari ve toplumsal bir yapıya ulaşmalarını Allah Teâlâ’dan niyaz ediyorum.

Dr. Öğr. Üyesi Selim YILMAZ

15 Aralık 2024